MAATALOUS

Suurin kysyntä on kohdistunut aikaisiin ohra-, kaura- ja vehnälajikkeisiin. Mallasohran ja myöhäisten lajikkeiden kysyntä on tällä hetkellä huonompaa. **JOHTAJA JYRKI LEPISTÖ, HANKKIJA**

VÄITÖS

Valumien torjunta ei kannata maataloudessa

Maatalouden ravinnevalumien torjunta ei tuoreen väitöstutkimuksen mukaan ole enää taloudellisesti mielekäs tapa vähentää Itämerta kuormittavia ravinnepäästöjä.

Taloudellisesti järkevät tavat ravinnekuorman vähentämiseen on Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen MTT:n tutkijan **Janne Helinin** mukaan jo käytetty.

Valtioneuvoston asettaman tavoitteen mukaan maatalouden ravinnekuormaa pitäisi vähentää vuoteen 2025 mennessä kolmanneksella vuosien 2001–2005 tasosta.

”Ympäristötukijärjestelmän myötä on jo perustettu kohdennetusti suojakaistoja ja vyöhykkeitä, joten jatkossa ei päästä kuormituksen vähentämisessä yhtä helpolla.”

Kasvipeitteisyyden lisäämisellä eroosioherkillä alueilla, esimerkiksi jyrkillä rinteillä, saavutetaan kyllä hyötyjä, mutta kokonaisuuden kannalta ne eivät ole erityisen suuria. Kesannon tuntuva lisääminen olisi puolestaan kallista joko viljelijälle tai yhteiskunnalle.

Ravinnevalumia on jo pantu kuriin monin keinoin.

Helin selvitti väitöskirjatutkimuksessaan ravinnevalumien vähentämistä pääasiassa taloudellisesta näkökulmasta.

Tutkimuskohteena olivat erilaiset pellolla tehtävät toimenpiteet. Lisäksi Helin tutki esimerkiksi ruokinnan vaikutusta ravinnetaseeseen maitotiloilla.

Yhteiskuntatieteiden maisterin **Janne Helinin** väitöskirja tarkastetaan perjantaina Helsingin yliopistossa. **MT**

SM-kynnöt Helsingissä 61 vuoden tauon jälkeen

Traktorikynnön Suomen mestaruuksista kilvoitellaan ensi vuoden syyskuussa Helsingin kaupungin maatilalla Haltialassa, Vantaanjoen varressa. Joen vastarannalla oli aikoinaan Hankkijan Anttilan koetila.

Edellisen kerran pääkaupunki isännöi kisoja 61 vuotta sitten. Silloin kyntövaltikasta miteltiin ensimmäisen kerran ja paikkana oli Helsingin yliopiston maatila Viikissä. Pellot kasvavat nyt kerrostaloja.

Viikin kasvatit ovat mukana nytkin, sillä maatalousyliopp ilaiden yhdistys Sampsa hoitaa kisojen järjestelyt yhdessä SM-kyntötoimikunnan kanssa, kertoo toimikunnan puheenjohtaja **Juhani Kivistö**.

Kivistö on ilahtunut siitä, että Helsingin kaupunki on suhtautunut asiaan erittäin myönteisesti. Haltiala on kaupungin ulkoilualuetta ja kisat tarjoavat oivan tavan esitellä maataloutta ja peltoviljelyä kaupunkilaisille.

Vantaanjoen varressa on isoja ja tasaisia peltolohkoja kyntökisoja varten. Kivistön mukaan nurmiosuus saattaa olla haastava, sillä tilalla on pitkään nurmella pidettyjä peltoja.

Kyntöjen ohessa järjestetään pienimuotoinen maatalousnäyttely ja kisalohkojen vierestä on varattu peltoa myös työnäytöksille.

SM-kynnöt 2014 järjestetään syyskuun viimeisenä viikonloppuna 26.–27.9.

VEIKKO NIITTYMAA

”Pohjoisen tuen päätökset tehtävä nyt”

Itä-Suomen maitovaliokunta pitää välttämättömänä, että maidontuotannolle maksettava pohjoinen tuki maksetaan jatkossakin litrakohtaisena.

”Se, että maa- ja metsätalousministeri Koskinen, maa- ja metsätalousministeriö ja Suomen hallitus päättivät luopua Etelä-Suomessa maidon kansallisesta tuesta, ei muuta tilannetta pohjoisen tuen osalta. Tuotantoon sidottu tuki on sekä motivoivaa että tasapuolista eikä sen tulevaisuutta saa vaarantaa”, valiokunta sanoo.

Pohjoisen tuen ehtoihin kuuluu tuotantomääräkohtaiset sekä euromääräiset rajoitteet. Tuen maksaminen litrakohtaisena yhdessä tuotannonohjausjärjestelmien kanssa turvaa valiokunnan mukaan näiden rajoitteiden täyttymisen.

”Tukijärjestelmä tulee saada mahdollisimman pian valmiiksi, jotta tilatasolla voidaan tehdä päätöksiä tulevaisuuden suhteen”, valiokunta vaatii.

Valiokunta on huolissaan lomitukselle asetetuista säästövelvoitteista. ”Melan tulee toiminnallaan edistää lomituspalveluiden saatavuutta, ei rajoittaa sitä. Lomituksen paikallisyksiköissä on huolehdittava riittävistä resursseista sekä tilatason toiminnan tuntemuksesta.”

MT

Kylvösiemenkaupassa uutuuslajikkeet pitävät kärkipaikkansa

Osalla siemenliikkeistä kylvösiemenkauppa käynnistyi hitaanpuoleisesti, mutta syksyn mittaan tahti on kirinyt keskimääräisen vuoden vauhtiin.

Kahden vilkkaan syksyn jälkeen siemenkaupassa on palattu lähelle tavanomaista vuotta, kertovat MT:n tekemään kyselyyn vastanneet siemenkauppiaiden edustajat.

”Siemenkauppa on sujunut keskimääräisellä vauhdilla, vaikka se parin kovan kysynnän syksyn jälkeen tuntuukin nyt hiljaisemmalta”, tiivistää johtaja **Jyrki Lepistö** Hankkijasta.

Poikkeuksena on K-maatalous, jossa tuoteryhmäpäällikkö **Ari Virtasen** mukaan siemenkauppa on sujunut pitkän ajan keskiarvoa paremmin.

Ensimmäiset siemenlaaritkin ovat jo ehtineet tyhjentyä. Hankkija on Lepistön mukaan myynyt jo joidenkin suosituimpien lajikkeiden varastot loppuun.

Aikaiset lajikkeet tekevät kauppansa hyvin

Uutuuslajikkeet ovat tehneet tavanomaiseen tapaan kauppansa parhaiten. Niiden perään myös kysellään, kertovat **Jaakko Laurinen** ja **Juha Anttila** Raisioagrosta.

”Etenkin kevätvehnävalikoimaan kaivataan enemmän uutuuksia kuin tarjolla on ollut.”

Tilasiemenen toimitusjohtaja **Jukka Hollo** muistuttaa, että kasvanut syysvehnäala ja sen talvehtimisen onnistuminen vaikuttavat kevätvehnän suosioon.

”Jos syysvehnä talvehtii, kevätvehnäala voi hieman pienentyä.”

Peltosiemenellä kaupaksi ovat käyneet parhaiten uudet ohrat, Toria ja Salome.

”Veikkaamme, että Torian myötä monitahoisten ohrien viljely lisääntyy Etelä-Suomessa, koska Torian jyvän laatu on hyvin lähellä kaksitahoista lajiketta”, kertoo toimitusjohtaja **Timo Uusi-Rauva**.

Myös K-maatalousdessa uutuusohrat ovat Virtasen mukaan tehneet kauppansa.

”Uudet lajikkeet menevät aina käsistä, kuten Ragna-ohra.”

Viime vuoden tavoin viljelijät haluavat edelleen aikaisia lajikkeita, toteaa Hankkijan Lepistö.

”Suurin kysyntä on kohdistunut aikaisiin ohra-, kaura- ja vehnälajikkeisiin. Mallasohran ja myöhäisten lajikkeiden kysyntä on tällä hetkellä huonompaa.”

Oman siemenen itävyys syytä testata ajoissa

Viime kesän siemensato oli kaikkien siemenliikkeiden mukaan sekä laadullisesti että määrällisesti lähellä tavanomaista. Kokonaismäärä vastannee kulutusta, mutta suosituimmat lajikkeet loppuvat todennäköisesti jälleen kesken.

Itävyysongelmia on sertifioitavissakin siemenerissä ollut jonkin verran, joskin vähemmän kuin viime vuonna. Viime vuosi oli oloiltaan paikoin vaikea.

Sen verran itävyydessä on kuitenkin ollut ongelmia, että kaikki haastatellut siemenkauppiaat muistuttivat viljelijöitä testaamaan ajoissa omaksi siemeneksi tarkoitettujen erien itävyyden.

”Yllättävän paljon on matalia itävyyksiä ihan hyvissäkin oloissa puiduissa erissä koko maassa, varsinkin Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa”, Virtanen kertoo.

”Isäntien kannattaa varmistaa ajoissa oman sadon itävyys.”

JUHANI REKU

Viljelijät vaativat nurmisiemeneltä aiempaa enemmän

Viljelijöiden nurmisiemenlajikkeelle tai -lajikeseokselle asettamat odotukset ovat viime vuosina kasvaneet.

”Karjatilat ovat nykyisin hyvin tietoisia lajikkeiden laadusta”, vahvistaa Peltosiemenen toimitusjohtaja **Timo Uusi-Rauva**.

Samoilla linjoilla on K-maatalouden tuotepäällikkö **Ari Virtanen**.

”Ostajat painottavat sadon korkeaa laatua. Se on näkynyt muun muassa uusien laatutimoteilajikkeiden kysyntänä.”

Tilasiemenen toimitusjohtajan **Jukka Hollon** mukaan vaatimustason nousu on monipuolistanut lajien ja lajikkeiden valikoimaa seoksissa.

Uusi-Rauva mainitsee yhtenä esimerkkinä ruokonadan vähentyneen käytön. Raisioagron **Jaakko Laurinen** ja **Juha Anttila** puolestaan kertovat, että englannin raiheinän osuutta on kasvatettu kolmen niiton seoksissa.

Raisioagro ennustaa myös rehumaissin kiinnostavan nurmisiemenseoksissa aikaisempaa enemmän. ”Kokonaispintaala on toki vielä vaatimaton.”

Kasvaneet vaatimukset heijastuvat myös tilan omien toiveiden mukaan räätälöityjen siemenseosten kysynnässä, Hollo kertoo. Niitä tehdään hänen mukaansa yhä enemmän.

”Eturivin viljelijät tuntevat lohkonsa, tilansa olosuhteet ja tuotantonsa tavoitteet, korjuukerrat ja korjuutekniikan. He pystyvät näiden perusteella määrittämään juuri itselleen räätälöidyn seoksen.”

JUHANI REKU

KARI SALONEN

Siementä virtaa nyt tasaiseen tahtiin kauppiailta tiloille.

Puolet pois leipäviljojen varmuusvarastoista

Valtioneuvosto antoi viime viikon torstaina varmuusvarastointia koskevan asetuksen, jossa leipäviljojen varmuusvarastoja alennetaan puolen vuoden elintarvikekäyttöä vastaavaksi. Tähän saakka varastot ovat kattaneet koko vuoden tarpeet.

Päätös tuli voimaan saman tien, mutta toimeenpanoon on varattu kolme vuotta.

Huoltovarmuuskeskus hoitaa varastojen pienentämisen normaalin varastojen kierrättämisen yhteydessä, toteaa kaupallinen neuvos **Tomi Lounema** työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Varmuusvarastojen koko ja arvo eivät ole julkista tietoa.

Tiken tuoreimman viljataseen mukaan leipävehnää käytettiin satokaudella 2012–2013 elintarvikkeeksi 257 miljoonaa ja ruista 94 miljoonaa kiloa.

Lisäksi varmuusvarastossa on vajaa sata miljoonaa kiloa elintarvikkeeksi tarkoitettua ohraa ja kauraa. Kokonaispotti lienee 400 miljoonan kilon luokkaa.

Varastojen purkamisesta kertyvät tulot päätyvät valtion kassaan, Lounema toteaa.

Asetusmuutoksella varastomäärät pudotetaan karkeasti puoleen. Päätöstä on valmisteltu pitkään eikä sen pitäisi tulla kenellekään yllätyksenä, arvelee valmiusasiamies **Juha Mantila** Huoltovarmuuskeskuksesta.

Varmuusvarastojen pienentäminen tulee hoitaa vuoden 2016 loppuun mennessä. Pitkällä ajalla halutaan varmistaa, ettei purkaminen häiritse viljamarkkinoita.

Mantilan mukaan varmuusvarastoista on pitkäaikaiset sopimukset vilja-alan toimijoiden kanssa ja suuri osa viljasta on sijoitettu Suomen Viljavan siiloihin. Varastoja tuskin pystytään purkamaan kovin paljon vielä ensi vuonna, vaan se jää kahdelle seuraavalle vuodelle.

Varastojen purku lisää vehnän tarjontaa karkeasti 60 miljoonaa kiloa ja rukiin vajaat 40 miljoonaa kiloa vuosina 2015 ja 2016. Vehnällä lisäys voi tuntua hieman, mutta rukiilla kyse on tuonnin vähenemisestä.

Lajikkeellinen vilja pois

Samassa yhteydessä muutettiin siemenviljan varmuusvarastoinnin ehtoja ja määriä. Varastossa pidetään vuoden 2016 jälkeen vain sertifioitua siementä, kun tähän saakka siiloissa on makuutettu myös lajikkeellista viljaa.

Siemenviljaa on pidetty varastossa leipäviljan tavoin vuoden tarvetta vastaava määrä. Tarkkaa lukua ei kerrota, mutta sertifioidun siemenen menekki on ollut 80 miljoonan kilon tuntumassa vuosittain.

Siemenviljan varmuusvarastot puolitetaan leipäviljan tavoin ja saattaa olla, ettei aivan edes puoleen ylletä.

Käytännössä sertifioidun siemenen varastot pidetään ennallaan, jolloin ne kattavat likimain puolet vuotuisesta siemenviljan kaupasta. Poistuma on lajikkeellista viljaa, Mantila toteaa.

Siemenviljan varmuusvarastointi on huomattavasti työläämpää kuin massaviljan. Lajikkeet vanhenevat nopeasti. Samoin siemenviljan varastointivaatimukset ovat huomattavasti leipäviljaa tiukemmat.

Mantilan mukaan sertifioidun siemenviljan varmuusvarastomäärissä ollaan aika ylärajoilla.

VEIKKO NIITTYMAA

MAATALOUDESTA LYHYESTI

WTO-sopimus jouduttaa lihavientiä

Sopimus kaupan vapauttamisesta sujuvoittaa myös lihamarkkinoita, sanoo WTO:n Balin-kokouksessa puhetta johtanut Indonesian kauppaministeri **Gita Wirjavan** Global Meat News -verkkolehdessä. Yhä suurempi vastuu tuontilihan riskien selvittämisestä on vastaanottajamaalla.

Luomutavoite jää Ruotsissa haaveeksi

Luomuala ei kasva Ruotsissa tavoiteltuun viidennekseen julkisten hankintojen avulla, sanovat **Sofia Lundberg** ja **Per-Olov Marklund** Uumajan yliopistosta Dagens Nyheterissä tiistaina. Tavoitetta ei tutkijoiden mukaan voida saavuttaa, koska julkisten hankintojen osuus kaikesta kulutuksesta on vain neljä prosenttia.